

Op zoek naar verbinding: Energiearmoede én een gezond binnenmilieu onder huurders

Kernboodschappen voor gemeenten en woningcorporaties

Vaak ontbreekt aandacht voor gezondheid wanneer het gaat om energiearmoede, terwijl het binnenmilieu gezondheidsproblemen kan veroorzaken of verergeren. Voor inwoners in energiearmoede is het een extra uitdaging om het binnenmilieu gezond te houden. Om de verbinding met een gezond binnenmilieu te versterken hebben onderzoekers van GGD West-Brabant en milieu deskundigen van de Brabantse GGD'en een participatief onderzoek uitgevoerd, waarin ervaringsdeskundigen de belangrijkste stem hebben bij het opstellen van adviezen over gezond én energiezuinig wonen.

Naast de [rapportage](#) en een [infokaart](#) die samen met ervaringsdeskundigen is ontwikkeld, biedt deze factsheet kernboodschappen die van belang zijn voor gemeenten en woningcorporaties. Zo werken we samen aan gezond én energiezuinig wonen.

Waarom is een gezond binnenmilieu belangrijk?

Mensen zijn circa 70% van de tijd in hun eigen woning. Daarom is het voor iedereen belangrijk dat het binnenklimaat prettig en gezond is. Door zorg te dragen voor een prettige temperatuur, luchtvochtigheid en ventilatie, kunnen gezondheidsklachten worden voorkomen. Gezondheidsklachten die voor kunnen komen zijn: vermoeidheid, hoofdpijn, sufheid en slaperigheid. Ook irritatie van ogen, neus en keel is mogelijk.

In veel woningen komt vocht en schimmel voor. Wonen in een woning met vocht of schimmelproblemen in de woon- en slaapkamer geeft een hogere kans op astmaklachten en een hogere kans op klachten van de hogere luchtwegen. Schimmel ontstaat vaak in vochtige woningen. De oorzaak kan zowel bewonersgedrag als een bouwtechnisch mankement zijn. Voor bewoners in energiearmoede is het een extra uitdaging om het binnenmilieu gezond te houden. Door de hoge energieprijzen is het moeilijker om de woning voldoende te verwarmen en te ventileren. Daarnaast heeft deze groep vaker al bestaande gezondheidsproblemen, welke kunnen verergeren door het leven in energiearmoede.

Tips voor gemeenten/ woningcorporaties

Zorg voor goede communicatie:

- Leg in begrijpelijke taal uit hoe bewoners hun woning het beste kunnen gebruiken.
- Vaak vinden bewoners het lastig om onderscheid te maken tussen luchten en ventileren. Het belangrijkste is om 24 uur per dag te ventileren, dus leg daar vooral de nadruk op.
- Maak gebruik van de [infokaart](#) 'Gezonde lucht in huis' van de GGD. Deel deze informatie proactief met bewoners. Zet in op preventie, want voorkomen is beter dan genezen.
- Betrek personen die door mensen in energiearmoede vertrouwd worden, zoals uit het welzijnswerk, van armoedestichtingen, energiecoaches en vrijwilligers uit buurthuizen bij het geven van voorlichting over gezond wonen.

Neem vocht, schimmel en ventilatie in relatie tot gezondheid op in prestatieafspraken. Denk hierbij aan:

- Uniforme registratie van schimmelklachten.
- Snelle en klantvriendelijke opvolging na melding (inspectie).
- Het beter achterhalen van de oorzaak, inclusief bewonersgedrag waarvoor aanvullende scholing van medewerkers gewenst kan zijn.
- Sneller oplossen van vochtproblemen met een bouwkundige of technische oorzaak
- Het navragen bij de huurder of problemen zijn opgelost (nazorg).

Tips voor woningcorporaties

- Geef bij isolatie, verduurzamingsmaatregelen en in onderhoudsplanning voorrang aan mensen in energiearmoede, zij zijn zowel bij kou als bij hitte extra kwetsbaar voor gezondheidsproblemen. Het verminderen van vochtproductie, verwijderen van schimmel en verbeteren van de ventilatie is bij hen extra belangrijk.
- Wanneer er op korte termijn geen grote verbeteringen aan de woning gepland zijn, is het raadzaam om praktische kleine ingrepen toe te passen. Denk aan het verbeteren van de aanwezige ventilatiemogelijkheden en het (plaatselijk) aanbrengen van mechanische ventilatie, ventilatieroosters of suskasten. Voer kleine energiebesparende maatregelen uit, zoals het aanbrengen van radiatorfolie en tochtstrips.
- Heb ook aandacht voor mutatiewoningen. Is er in de woning al schimmel aanwezig: zorg dat schimmel goed wordt verwijderd en maak daarna eventueel gebruik van schimmelwerende verf.
- Systemen voor ventilatie, verwarming en zonwering moeten eenvoudig te bedienen en onderhouden zijn.